Bài 8 Đa hình

Nội dung

- 1. Upcasting và downcasting
- 2. Đa hình
- 3. Liên kết tĩnh và liên kết động

1

Up-casting và down-casting

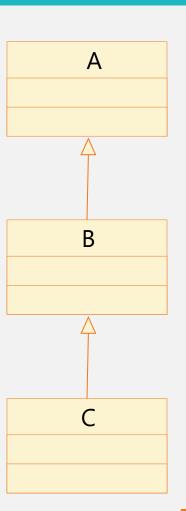
Chuyển đổi kiểu dữ liệu đối tượng

Chuyển đổi kiểu dữ liệu nguyên thủy

- Java tự động chuyển đổi kiểu khi
  - Kiểu dữ liệu tương thích
  - Chuyển đổi từ kiểu hẹp hơn sang kiểu rộng hơn int i; double d = i;
- Phải ép kiểu khi
  - Kiểu dữ liệu tương thích
  - Chuyển đổi từ kiểu rộng hơn sang kiểu hẹp hơn
    int i;
    byte b = i; byte b = (byte)i;

Chuyển đổi kiểu dữ liệu tham chiếu

- Kiểu dữ liệu tham chiếu có thể được chuyển đổi kiểu khi
  - Kiểu dữ liệu tham chiếu (lớp) *tương thích*
    - Nằm trên cùng một cây phân cấp kế thừa
- Hai cách chuyển đổi
  - Up-casting
  - Down-casting

Up-casting

- Up casting: đi lên trên cây phân cấp thừa kế (moving up the inheritance hierarchy)
- Up casting là khả năng nhìn nhận đối tượng thuộc lớp dẫn xuất như là một đối tượng thuộc lớp cơ sở.
- Tự động chuyển đổi kiểu

```
public class Test1 {
   public static void main(String arg[]) {
      Employee e = new Employee();
      Person p;
      p = e;
      p.setName("Hoa");
      p.setSalary(350000);
      // compile error
}
```

Person

- name: String
- birthday: Date
- + setName(String)
- + setBirthday(Date)
- + getDetails(): String

Employee

- salary: double
- + setSalary(double)
- + getDetails(): String

```
class Manager extends Employee {
  Employee assistant;
  // ...
  public void setAssistant(Employee e) {
       assistant = e;
public class Test2 {
  public static void main(String arg[]) {
       Manager junior, senior;
       // ...
       senior.setAssistant(junior);
```

Person

- name: String
- birthday: Date
- + setName(String)
- + setBirthday(Date)
- + getDetails(): String

Employee

- salary: double
- + setSalary(double)
- + getDetails(): String

- assistant: Employee
- + setAssistant(Employee)
- + getDetails():String

```
public class Test3 {
  String static teamInfo(Person p1, Person p2) {
       return "Leader: " + p1.getName() +
               ", member: " + p2.getName();
  public static void main(String arg[]) {
       Employee e1, e2;
       Manager m1, m2;
       // ...
       System.out.println(teamInfo(e1, e2));
       System.out.println(teamInfo(m1, m2));
       System.out.println(teamInfo(m1, e2));
```

Person

- name: String
- birthday: Date
- + setName(String)
- + setBirthday(Date)
- + getDetails(): String

Employee

- salary: double
- + setSalary(double)
- + getDetails(): String

- assistant: Employee
- + setAssistant(Employee)
- + getDetails():String

Down-casting

- Down casting: đi xuống cây phân cấp thừa kế (move back down the inheritance hierarchy)
- Down casting là khả năng nhìn nhận một đối tượng thuộc lớp cơ sở như một đối tượng thuộc lớp dẫn xuất.
- Không tự động chuyển đổi kiểu
  - → Phải ép kiểu.

```
public class Test2 {
  public static void main(String arg[]) {
       Employee e = new Employee();
       Person p = e; // up casting
       Employee ee = (Employee) p;
       // down casting
       Manager m = (Manager) ee;
       // run-time error
       Person p2 = new Manager();
       Employee e2 = (Employee) p2;
```

Person

- name: String
- birthday: Date
- + setName(String)
- + setBirthday(Date)
- + getDetails(): String

Employee

- salary: double
- + setSalary(double)
- + getDetails(): String

- assistant: Employee
- + setAssistant(Employee)
- + getDetails():String

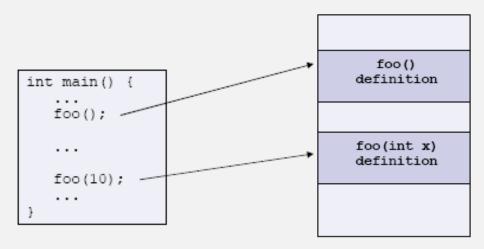
2

Liên kết tĩnh và liên kết động

Static binding & dynamic binding

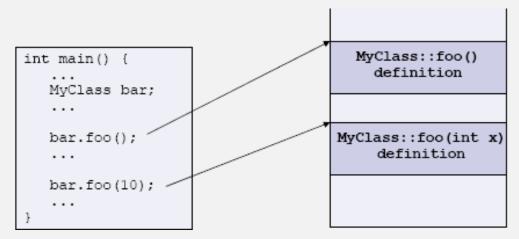
Liên kết lời gọi hàm

- Liên kết lời gọi hàm (function call binding) là quy trình xác định khối mã hàm cần chạy khi một lời gọi hàm được thực hiện
- C: đơn giản vì mỗi hàm có duy nhất một tên
- C++: chồng hàm, phân tích chữ ký kiểm tra danh sách tham số.

Trong ngôn ngữ HĐT

- Liên kết lời gọi phương thức
- Đối với các lớp độc lập (không thuộc cây thừa kế nào), quy trình này gần như không khác với function call binding
  - so sánh tên phương thức, danh sách tham số để tìm định nghĩa tương ứng
  - một trong số các tham số là tham số ẩn: con trỏ this

Liên kết tĩnh

- Liên kết tại thời điểm biên dịch
  - Early Binding/Compile-time Binding
  - Lời gọi phương thức được quyết định khi biên dịch, do đó chỉ có một phiên bản của phương thức được thực hiện
  - Nếu có lỗi thì sẽ có lỗi biên dịch
  - Ưu điểm về tốc độ
- C/C++ function call binding, và C++ method binding cơ bản đều là ví dụ của liên kết tĩnh (static function call binding)

Liên kết động

- Lời gọi phương thức được quyết định khi thực hiện (run-time)
  - Late binding/Run-time binding
  - Phiên bản của phương thức phù hợp với đối tượng được gọi.
  - Java mặc định sử dụng liên kết động

```
public class Test {
  public static void main(String arg[]){
    Person p = new Person();
    // ...
    Employee e = new Employee();
    // ...
    Manager m = new Manager();
    // ...
    Person pArr[] = {p, e, m};
    for (int i=0; i< pArr.length; i++){
      System.out.println(
               pArr[i].getDetail());
```

Person

- name: String
- birthday: Date
- + setName(String)
- + setBirthday(Date)
- + getDetails(): String

Employee

- salary: double
- + setSalary(double)
- + getDetails(): String

- assistant: Employee
- + setAssistant(Employee)
- + getDetails():String

3

Đa hình

Polymorphism

Đa hình

- Polymorphism: Nhiều hình thức thực hiện, nhiều kiểu tồn tại
- Đa hình trong lập trình
  - Đa hình phương thức:
    - + Phương thức trùng tên, phân biệt bởi danh sách tham số.
  - Đa hình đối tượng
    - + Nhìn nhận đối tượng theo nhiều kiểu khác nhau
    - + Các đối tượng khác nhau cùng đáp ứng chung danh sách các thông điệp có giải nghĩa thông điệp theo cách thức khác nhau.

- Các đối tượng khác nhau giải nghĩa các thông điệp theo các cách thức khác nhau
  - Liên kết động (Java)

```
Person p1 = new Person();
Person p2 = new Employee();
Person p3 = new Manager();
// ...
System.out.println(p1.getDetail());
System.out.println(p2.getDetail());
System.out.println(p3.getDetail());
```

Person

- name: String
- birthday: Date
- + setName(String)
- + setBirthday(Date)
- + getDetails(): String

Employee

- salary: double
- + setSalary(double)
- + getDetails(): String

- assistant: Employee
- + setAssistant(Employee)
- + getDetails():String

```
class EmployeeList {
  Employee list[];
  public void add(Employee e) {...}
  public void print() {
     for (int i=0; i<list.length; i++) {</pre>
     System.out.println(list[i].getDetail());
  EmployeeList list = new EmployeeList();
  Employee e1; Manager m1;
  list.add(e1); list.add(m1);
  list.print();
```

Person

- name: String
- birthday: Date
- + setName(String)
- + setBirthday(Date)
- + getDetails(): String

Employee

- salary: double
- + setSalary(double)
- + getDetails(): String

- assistant: Employee
- + setAssistant(Employee)
- + getDetails():String

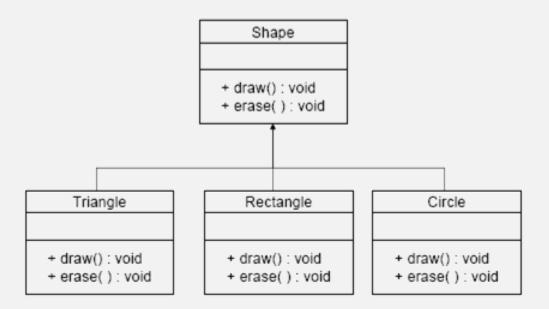
Toán tử instanceof

 Kiểm tra xem một đối tượng có phải là thể hiện của một lớp nào đó không

```
public class Employee extends Person {}
public class Student extends Person {}

public class Test{
   public doSomething(Person e) {
      if (e instanceof Employee) {...
      } else if (e instanceof Student) {...
      } else {...
      }
   }
}
```

 Các đối tượng Triangle, Rectangle, Circle đều là các đối tượng Shape


```
public static void handleShapes(Shape[] shapes){
 // Vẽ các hình theo cách riêng của mỗi hình
 for( int i = 0; i < shapes.length; ++i) {</pre>
    shapes[i].draw();
  // Gọi đến phương thức xóa, không cần quan tâm
 // đó là hình gì
 for( int i = 0; i < shapes.length; ++i) {</pre>
    shapes[i].erase();
```

Tổng kết

- Upcasting và downcasting
  - Nhìn nhận các đối tượng thuộc lớp cơ sở như đối tượng thuộc lớp dẫn xuất (upcasting) và ngược lại (down-casting)
- Liên kết tĩnh và liên kết động
  - Liên kết lời gọi hàm lúc biên dịch (liên kết tĩnh) hay lúc chạy chương trình (liên kết động)
- Đa hình
  - Nhìn nhận một đối tượng dưới nhiều kiểu khác nhau

Thank you!

Any questions?